

Issues in Preventive Psychiatry

G.N. Christodoulou, D. Lecic-Tosevski, V. Kontaxakis

Karger, Basel, 1999, 158 σελίδες

Το αντικείμενο του βιβλίου, που εκδόθηκε υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Ψυχιατρικής Εταιρίας, είναι η πρόληψη των ψυχικών διαταραχών, ένας τομέας της Ψυχιατρικής που, παρά την προφανή σημασία του, δεν έχει ίσως καλλιεργηθεί στο βαθμό που θα έπρεπε. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που, όπως τονίζει στον πρόλογό του ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Ψυχιατρικής Εταιρίας Καθηγητής Sartorius, το βιβλίο έχει μεγάλη σημασία. Ένας άλλος λόγος που τονίζει την αξία του βιβλίου είναι η πολυδιάστατη και πολυεπιστημονική του προσέγγιση. Δεν περιορίζεται μόνο σε άρθρα γραμμένα από ψυχιάτρους, αλλά περιλαμβάνει και άρθρα ψυχολόγων, κοινωνιολόγων και άλλων επιστημόνων, που μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στη διατύπωση των αρχών και στην πρακτική εφαρμογή της ψυχιατρικής πρόληψης (ιδιαίτερα σε πρωτοβάθμιο επίπεδο).

Στις αρετές του βιβλίου εντάσσεται και η ποικιλία των θεμάτων που περιλαμβάνει, τα οποία δεν είναι καθόλου τυχαία. Ο προσεκτικός αναγνώστης θα διαπιστώσει ότι εκπροσωπούνται και οι τρεις βαθμίδες ψυχιατρικής πρόληψης, καθώς και όλες οι βασικές προληπτικές προσεγγίσεις.

Η Ελληνική Ψυχιατρική βγαίνει πολύ κερδισμένη από αυτό το βιβλίο, για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί προβάλλεται μέσα από τα άρθρα Ελλήνων συγγραφέων (Χριστοδούλου, Κονταξάκης, Μαυρέας, Μαδιανός, Χαβάκη-Κονταξάκη και συνεργάτες) και, δεύτερον, γιατί τα άρθρα αυτά έχουν πολύ καλή ποιότητα και αναδεικνύουν την καθόλου ευκαταφρόνητη ελληνική ερευνητική δραστηριότητα στο χώρο της Ψυχιατρικής.

Η θετική εντύπωση για το περιεχόμενο του βιβλίου συμπληρώνεται από την καλαίσθητη εμφάνισή του, που είναι σχεδόν κανόνας για τις εκδόσεις του οίκου Karger.

Ένα ερώτημα που θα μπορούσε να τεθεί, είναι αν το βιβλίο αυτό έχει ενδιαφέρον για το μη ψυχίατρο. Η απάντηση υπάρχει στην Εισαγωγή. Η ψυχιατρική πρόληψη, στην πρωτοβάθμια μορφή της, έχει μικρή άμεση σχέση με τους ψυχιάτρους. Αυτοί που την εφαρμόζουν (ή, ακριβέστερα, που θα πρέπει να την εφαρμόζουν) είναι οι δάσκαλοι, οι αστυνομικοί, οι παιδίατροι, οι γονείς, οι γενικοί γιατροί και, στην ουσία, οι γιατροί κάθε ειδικότητας.

Υπάρχει, επομένως, ανάγκη ενημέρωσης των επαγγελματιών αυτών και του κοινού, γενικά, στις βασικές αρχές και στους τρόπους ψυχιατρικής πρόληψης. Ο μαιευτήρας που φροντίζει να μην ταλαιπωρηθεί κατά τον τοκετό ένα παιδί με κληρονομική επιβάρυνση για σχιζοφρένεια (περιορίζοντας έτσι το ενδεχόμενο εκδήλωσης σχιζοφρένειας, όταν το παιδί αυτό ενηλικιωθεί), ο γονιός που ελέγχει την επιθετικότητά του, ώστε να μη διαιωνιστεί το φαινόμενο της παιδικής κακοποίησης από γενιά σε γενιά (με τις γνωστές ψυχοπαθολογικές της επιπτώσεις), ο παιδίατρος που φροντίζει για το σχολαστικό εμβολιασμό μητέρων και παιδιών (αποτρέποντας έτσι το ενδεχόμενο διανοητικής καθυστέρησης), όλοι αυτοί ασκούν πρωτοβάθμια ψυχιατρική πρόληψη.

Με την έννοια αυτή, το βιβλίο είναι χρήσιμο όχι μόνο για τον ψυχίατρο αλλά και για το γιατρό οποιασδήποτε ειδικότητας, καθώς και για τους επαγγελματίες υγείας γενικότερα. Πιστεύουμε ότι οι υπεύθυνοι της έκδοσης αυτής αξίζουν τα συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες μας για μια έκδοση που προβάλλει την Ελληνική Επιστήμη και συγχρόνως εξυπηρετεί μια εκπαιδευτική και μια ευρύτερη κοινωνική σκοπιμότητα.

